بسمه تعالی

کارگروه توسعه علوم پرستاری (منطقه ۷ آمایشی کشور)

دانشکده پرستاری و مامایی

آیین نامه

توانمندسازی اعضای هیأت علمی پرستاری

مهرماه ۱۴۰۰

غیر قابل استناد

مقدمه

دانشکده های پرستاری با گستره روز افزون برنامه های آموزشی در مقاطع عمومی و تحصیلات تکمیلی با حوزه های وسیع آموزشهای نظری و بالینی روبرو هستند که نیازمند به روز نگاه داشتن توانمندی های اعضای هیأت علمی و پاسخگو بودن به نیازهای آموزشی و مطالعاتی دانشجویان مقاطع مختلف است. بر اساس ماده یک آیین نامه ارتقای مرتبه اعضای هیئت علمی موسسه- های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دولتی و غیر دولتی مصوب جلسه ۷۷۶ مورخ ۱۸ /۱۲/ ۱۳۹۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی و مصوبات هیات ممیزه مرکزی و هیات مرکزی جذب اعضا هیات علمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، برنامه های توانمندسازی به عنوان ابزاری برای بهبود اثربخشی آموزش با توجه به نیاز اعضای هیئت علمی و سیاستهای سازمانی در راستای تعالی دانشگاه ها ارائه می گردند. این برنامه‌ها با اهداف «توسعه فرد»، «توسعه آموزش»، «توسعه رهبری» و «توسعه سازمانی» طراحی و اجرا میشوند. در راستای تحقق اهداف برنامه تحول در حوزه نظام سلامت، توانمندسازی اعضای هیات علمی پرستاری به منظور پرورش دانش آموختگان با صلاحیت جهت ارائه مراقبت با کیفیت و امنیت مبتنی بر شواهد و اسناد بالادستی امری ضروری است. در این زمینه، آیین نامه توانمندسازی اعضای هیات علمی جهت پاسخ به این نیاز مهم طراحی و به طور آزمایشی اجرا میگردد تا دانشکده های پرستاری بتوانند امکانات بیشتری جهت توسعه صلاحیت‌های حرفه ای در اختیار اعضای هیأت علمی و مدرسین خود قرار دهند.

ماده یک: تعاریف

توانمند سازی استادان: عبارت است از شناخت و توسعه صلاحیت های حرفه ای اعضای هیات علمی، با هدف ارتقای مستمر در عملکرد آموزشی، پژوهشی، بالینی و مدیریتی گروه، دانشکده و دانشگاه.

برنامه توانمند سازی : هر نوع برنامه یا دوره آموزشی که منجر به توسعه شناخت، قابلیت ها، شایستگی های افراد در جهت توسعه صلاحیت های مهارتی حرفه ای اعضای هیات علمی پرستاری در گروه و موسسه آموزشی شود. در آیین نامه حاضر تاکید برنامه ها بر دوره های توانمند سازی مهارتی، بالینی و خودفراگیری فعال است.

مدرسان: اعضای هیئت علمی و غیرهیات علمی واجد شرایط تدریس دوره‌های آموزشی (ماده ۴).

مخاطبان: کلیه اعضای هیئت علمی دانشکده های پرستاری (ماده ۵).

وزارت: منظور وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

موسسه: منظور از موسسه دانشگاهها، دانشکده های مستقل و موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وابسته به سایر دستگاههای اجرایی و همچنین موسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی و دانشگاه آزاد اسلامی می باشد.

دوره مقیمی (رزیدنسی): دوره های توانمندسازی هستند که در آن مخاطبان با حضور در عرصه های بالین و جامعه و تحت نظر افراد متبحر به یادگیری و توسعه دانش و مهارت خود می پردازند و می تواند بصورت کوتاه مدت (تا یک هفته)، میان مدت (یک هفته تا یک ماه) و بلند مدت (یک ماه تا شش ماه) ارائه شود (با توجه به آیین نامه فرصت های مطالعاتی (مشاهده گری) داخل کشور).

ماده ۲: انواع برنامه های آموزشی

انواع برنامه های آموزشی در این آیین نامه به شرح جدول ذیل قابل ارائه می‌باشد:

جدول ۱- انواع برنامه های آموزشی توانمندسازی اعضای هیأت علمی پرستاری

ردیف	برنامه های آموزشی
۱	**کارگاه های مهارت محور**
۲	**دوره های رزیدنسی کوتاه مدت (تا یک هفته)**
۳	**دوره های رزیدنسی میان مدت (یک هفته تا یک ماه)**
۴	**دوره های رزیدنسی بلند مدت داخل و خارج از کشور (یک تا شش ماه)**
۵	**اجرای ایده آموزشی، استفاده از روش های خلاقانه در آموزش با استفاده از تکنولوژی با تایید گروه آموزشی مربوطه**
۶	**خودآموزی شخصی کوتاه مدت با ارائه بازخورد به دانشکده به شکل کنفرانس و کارگاه** *

*این دوره ها بنا به تشخیص مخاطبان و تنها با ذکر موضوع خودآموزی در نامه درخواست به گروه آموزشی ارائه و پس از تایید گروه آموزشی و شورای آموزشی دانشکده قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۳: برگزار کنندگان

۳-۱: برگزار کنندگان برنامه های توانمندسازی شامل گروه های آموزشی، معاونت آموزشی دانشکده های پرستاری، مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه ها (EDC) و بیمارستان های آموزشی، موسسات ملی و بین المللی مرتبط، شرکت های دانش بنیان، مراکز و شبکه‌های علمی تحقیقاتی،انجمن های علمی/ حرفه ای و مرکز ملی آموزش مهارتی و حرفه ای علوم پزشکی می‌باشند.

۳-۲: برگزارکنندگان موظف هستند لیستی از توانایی های خود در ارائه کارگاه های آموزشی و دوره های مقیمی (رزیدنسی) کوتاه، میان مدت و یا بلند مدت تهیه نموده و همراه با مشخصات افراد هماهنگ کننده از طریق معاونت آموزشی و یا روابط عمومی در اختیار موسسات آموزشی و کارگروه توسعه علوم پرستاری و شبکه ملی تحقیقات پرستاری قرار دهند.

تبصره: هر یک از نهادهای برگزار کننده موظف هستند، مجوزهای آموزشی لازم را از مبادی ذی ربط داشته باشند.

تبصره: برگزار کنندگان می توانند دوره های آموزشی را به صورت مجازی[1] یا ترکیبی[2] ارائه نمایند.

[1] Virtual
[2] Blended

ماده ۴: مدرسان دوره

۴-۱: دبیر اجرایی و مدرسین دوره با ارایه برنامه توانمندسازی توسط دبیر علمی به گروه آموزشی پیشنهاد می گردند و تایید این برنامه به عهده شورای آموزشی دانشکده و ابلاغ معاون آموزشی خواهد بود.

۴-۲: دبیر علمی و مدرسان برنامه های توانمندسازی باید حداقل دارای مرتبه استادیاری باشند. در دوره های مقیمی (رزیدنسی) میتوان از افراد با تجربه (حداقل ۵ سال) با حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد به عنوان ناظر و یا مربی استفاده نمود.

ماده ۵: مخاطبان

۵-۱: کلیه اعضای هیأت علمی آموزشی و پژوهشی شاغل به خدمت در دانشکده های پرستاری و مامایی مشمول شرکت در این برنامه ها هستند.

تبصره: کارشناسان آموزشی شاغل در دانشکده های پرستاری (با مدرک کارشناسی ارشد و دکترای پرستاری) که در آموزش دانشجویان پرستاری مشارکت دارند، مشمول ماده ۵ این آیین نامه می باشند.

تبصره: دانشجویان بورس خارج از کشور، اعضای هیأت علمی مأمور به تحصیل و اعضای هیأت علمی حاضر در فرصت مطالعاتی داخل و خارج از کشور نیز می توانند در دوره ها شرکت نمایند.

ماده ۶: فرایند اجرا

۶-۱: نیاز سنجی آموزشی

۶-۱-۱: مرجع تشخیص نیاز عضو هیأت علمی و مدرس، گروه های آموزشی، معاونت آموزشی موسسه و یا دفاتر توسعه آموزش (EDO) در دانشکده پرستاری است.

۶-۱-۲: هر موسسه آموزشی موظف است به روش های زیر نسبت به تعیین نیازهای مخاطبان که در آن موسسه مشغول خدمت می باشند اقدام نماید:

الف: نظرسنجی از مخاطبان

ب: مقاطع و یا رشته های جدید آموزشی که راه اندازی شده اند و یا موسسه قصد تاسیس آنها را دارد

ج: تکنیک ها و روش های بالینی و مراقبتی جدید در حیطه های بالینی تحت پوشش موسسه آموزشی

د: پیشنهاد از طرف سازمان های نظارتی و بالادستی

۶-۲: الزامات اجرای دوره‌های توانمندسازی

۶-۲-۱: هر سازمان آموزشی ملزم به تهیه شناسنامه توسعه توانمندی حرفه ای برای مدرسین خود است که حاوی عناوین برنامه های توانمندسازی و تاریخ اجرا و گواهی شرکت در دوره است. هرگونه اعتبار سنجی موسسه ای مستلزم ارائه این شناسنامه است.

۶-۲-۲: راه اندازی، تاسیس و تایید رشته های جدید منوط به ارائه گواهی مربوط به شرکت گروه مجری در برنامه های توانمند سازی مرتبط با آن رشته است. همچنین در بازدیدهای هیأت ممتحنه و ارزشیابی رشته پرستاری جهت تداوم پذیرش فراگیر، داشتن گواهی شرکت اعضای گروه/ دانشکده مجری در برنامه های توانمندسازی مرتبط آموزشی الزامی می باشد.

۶-۲-۳: اعضای هیات علمی میتوانند به عنوان مدرس در دوره های تحصیلات تکمیلی فعالیت نمایند که به تایید گروه آموزشی، برنامه های آموزش تخصصی مربوط به توانمند سازی در آن رشته را طی نموده باشند.

۶-۲-۴: اعضای هیأت علمی و مخاطبان که به تازگی به استخدام موسسه آموزشی در آمده اند موظف به شرکت در برنامه های توانمند سازی هستند. تشخیص مطابقت دوره با وظایف آموزشی و زمان شرکت فرد در دوره به عهده مدیر گروه است.

۶-۲-۵: با نظارت گروه آموزشی، هر مخاطب موظف است هر سال حداقل در یکی از برنامه های توانمندسازی شرکت نماید. ترجیحا افراد در دوره هایی شرکت نمایند که قبلا آن را نگذرانده اند. مدرسینی که فاقد این شرط باشند، در تدریس دروس مقاطع تحصیلات تکمیلی و وظایف مربوط به استاد راهنمای پژوهشی و مشاوره دانشجویان تحصیلات تکمیلی در الویت قرار نمی گیرند.

۶-۲-۶: هر عضو هیأت علمی یا مربی آموزشی که مسئول تدریس و یا اداره کارآموزی یا کارورزی در واحدهای درسی جدیدی که تاکنون تدریس نکرده می شود به پیشنهاد مدیر گروه، لازم است حداقل در یک برنامه آموزشی مربوط به آن واحد درسی شرکت کرده باشد.

۶-۲-۷: با توجه به نظر معاونت آموزشی هر موسسه، شرکت در برنامه های توانمند سازی می توانند به عنوان قسمتی از امتیازهای آموزشی در محاسبه ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی لحاظ شوند.

۶-۳: نحوه شرکت

۶-۳-۱: دانشکده پرستاری موظف است در صورت درخواست کتبی مخاطبان و تایید گروه آموزشی (از لحاظ هماهنگی عنوان برنامه با وظایف آموزشی افراد شرکت کننده) با موافقت معاونت آموزشی دانشکده، با حداقل یک بار ماموریت در سال برای شرکت در دوره های حضوری درج شده در جدول ۱ ردیف ۱ تا ۳ (با پرداخت حق ماموریت) توسط دانشکده و یا ماموریت بدون فوق العاده در ردیف های ۵ و ۶ جدول مذکور موافقت نماید.

تبصره: شرکت در دوره های بلند مدت خارج و داخل کشور مطابق با فرآیند آیین نامه های فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی است.

تبصره: شرکت مخاطبان در بیش از یک برنامه آموزشی در سال منوط به درخواست متقاضی، تایید گروه مربوطه (از لحاظ هماهنگی عنوان برنامه با وظایف آموزشی فرد شرکت کننده) و موافقت معاونت آموزشی دانشکده است و موسسه می تواند برحسب شرایط و امکانات نسبت به حمایت از شرکت کننده در برنامه اقدام نماید.

۶-۳-۲: برگزارکنندگان برنامه های توانمند سازی با ارائه گواهی از امتیازات آن، ذکر شده در بند ۶-۲ شامل اعتبار سنجی موسسه و راه اندازی رشته های جدید بهره می برند.

۶-۴: نحوه اجرای دوره آموزشی

۶-۴-۱: برنامه های طراحی شده لازم است تصویب گروه آموزشی مربوطه، یا شورای آموزشی دانشکده و یا بیمارستان و مجتمع درمانی، مرکز تحقیقاتی، انجمن علمی و یا شرکت دانش بنیان را اخذ نماید.

تبصره: کارگاه های برگزار شده توسط مرکز آموزش مداوم دانشگاه جهت توانمندی مخاطبان قابل احتساب به عنوان برنامه توانمندسازی مورد پذیرش است.

۶-۴-۲: برنامه به منظور تایید به معاونین آموزشی دانشگاه/ موسسه ارسال گردد.

۶-۴-۳: برنامه های آموزشی مصوب حداقل ۲ ماه قبل از اجرا از طریق وبسایت موسسه به اطلاع علاقمندان در سراسر کشور رسانده شود.

۶-۴-۴: برنامه آموزشی حداقل ۲ ماه قبل از اجرا به دبیرخانه گروه توسعه علوم پرستاری و شبکه تحقیقات پرستاری ارسال گردد.

۶-۴-۵: دانشکده های پرستاری در همکاری با مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه ها باید امکان استقرار مخطبان برنامه را به همراه جزئیات ثبت نام در تارنمای دانشکده اعلام نمایند.

۶-۴-۶: در برنامه های مقیمی (رزیدنسی) تامین محل استقرار، پاویون و امکان استفاده از کتابخانه به عهده مجری برنامه است.

۶-۴-۷: کلیه هزینه های برگزاری اعم از حق التدریس و سایر هزینه ها به عهده مجری می باشد که می تواند با دریافت هزینه ثبت نام نسبت به تامین آن اقدام نماید.

۶-۴-۸: در برنامه ها تامین اسکان به عهده شرکت کننده و یا موسسه اعزام کننده است. در صورت وجود امکانات، مجری می تواند در این زمینه به شرکت کننده کمک نماید تا با پرداخت هزینه از امکانات موسسه مجری استفاده نماید.

غیر قابل استناد

۶-۴-۹: مجریان می توانند با کسب مجوز دفاتر آموزش مداوم دانشگاه ها نسبت به برنامه ریزی و اجرای کارگاه ها بصورت مجازی اقدام نمایند.

۶-۴-۱۰: هر برنامه توانمند سازی باید علاوه بر معرفی دبیر علمی و اجرایی ، دارای عنوان، ضرورت اجرا، اهداف، برنامه اجرایی و نحوه ارزشیابی باشد.

۶-۴-۱۱: در پایان هر برنامه باید در مورد رسیدن به اهداف، نظر سنجی صورت گیرد و گواهی معتبر با امضای معاون آموزشی دانشکده یا بیمارستان یا رییس مرکز و یا انجمن برای شرکت کنندگان صادر گردد.

۶-۴-۱۲: به منظور پیشگیری از اختلال در برنامه های آموزشی، اخذ تاییدیه مدیر گروه و شورای آموزشی دانشکده ضروری است.

۶-۴-۱۳: خودآموزی های خودراهبر شخصی و کوتاه مدت (ردیف ۶ جدول ۱) با ارائه درخواست کتبی مدرس و با ذکر موضوع خودآموزی به مدیر گروه و موافقت گروه و معاونت آموزشی دانشکده بصورت ماموریت آموزشی بدون فوق العاده قابل ارائه است. پس از اتمام دوره انتظار می رود مخاطب، نتیجه خودآموزی خودراهبر را در قالب کنفرانس و یا کارگاه در اختیار سایر اعضای گروه/ دانشکده قرار دهد. گواهی این دوره بسته به اعتبار ملی یا بین المللی، به پیشنهاد مدیرگروه توسط، معاون آموزشی یا ریاست دانشکده صادر می گردد.

۶-۴-۱۴: اجرای ایده آموزشی و پژوهشی و روش های خلاقانه با تایید گروه آموزشی و دفتر گسترش آموزش EDO و ارائه نتایج آن بصورت کارگاه و یا کنفرانس. گواهی این دوره با تایید دفتر گسترش آموزش EDO، توسط معاونت آموزشی دانشکده صادر می گردد.

ماده۷ : نظارت بر اجرای آیین نامه

معاونت آموزشی موسسه مسئول نظارت بر اجرای این آیین نامه است.

این آیین نامه در ۷ ماده ، ۳۰ بند و ۷ تبصره، پس از تصویب در شورای آموزشی کلان منطقه ۷ آمایشی قابل اجرا می باشد.